

LETNO POROČILO O REZULTATIH INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA ZA LETO 2015

A. PODATKI O INFRASTRUKTURNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o infrastrukturnem programu

Šifra programa	I0-0013-0501
Naslov programa	Raziskovalna infrastruktura Slovenskega zgodovinskega pisarstva
Vodja programa¹	17106 Mojca Šorn
Trajanje programa	01.2015 - 12.2020
Izvajalec infrastrukturnega programa	501 Inštitut za novejšo zgodovino
FTE v letu 2015	5,50
MSA v letu 2015²	183826,13

2. Organizacijska/e enota/e (OE) izvajanja infrastrukturnega programa³

Zap. št.	Šifra OE	Naziv OE	Vodja OE	
1.	0501	Znanstvenoraziskovalni oddelek INZ	9653 Damijan Guštin	

B. REZULTATI DELA INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA

3. Opis glavnih rezultatov in doseganja ciljev infrastrukturnega programa⁴

SLO

Srednjeročni cilji (2015-2020): - povezovanje z mrežo za humanistiko in umetnosti Digital Research Infrastructure for Arts and Humanities – DARIAH pri vzpostavljanju evropske digitalne raziskovalne infrastrukture za umetnosti in humanistiko, - postavitev vozlišča nacionalne znanstvene digitalne humanistike DARIAH-SI, - nadgrajevanje nacionalnega vsebinskega povezovalnika SI-DIH, - razvoj spletnega sistema slovenskega zgodovinskega pisarstva, ki bo poleg dostopnosti historičnih vsebin, relevantnih za proučevanje slovenske zgodovine, omogočal ustvarjanje raziskovalnih podatkov in njihovo uporabo v raziskovalnem okolju (portal Zgodovina Slovenije - Slstory), - s pomočjo vseh sistemov uporabnike/raziskovalce usmerjati k uporabi novih tehnologij ter izkoriščanju možnosti, ki jih te ponujajo. Rezultati v 2015: - pridobitev in obdelava številnih in raznolikih vsebin oziroma podatkov, primernih za uporabo v raziskovalnem okolju, - razvoj spletnih sistemov in orodij po najsodobnejših standardih, - spremljanje metodologij in standardov, skladnih z evropskimi smernicami.
--

- diseminacija novih znanj s področja digitalne humanistike v digitalnem raziskovalnem okolju,
- promocija rezultatov dela raziskovalcev.

Doseganje ciljev v 2015:

- **Evropska mreža za humanistiko in umetnosti DARIAH** (v sodelovanju z IP ZRC SAZU):
 - sooblikovanje politike digitalne humanistike v smislu mednarodne in meddisciplinarne interoperabilnosti,
 - razvijanje novih metodologij ter analitičnih orodij in njihova diseminacija.
 - Delovanje v organih in razvojna politika:
 - upravni del konzorcija,
 - Komite nacionalnih predstavnikov: usklajevanje glede t. i. in-kind contributions za prijavo nacionalnih vložkov v naravi (2014/2015, 2016),
 - virtualni kompetenčni center (VCC) 2: aktivnosti v okviru delovne naloge 5 (Working group DIMPO - Digital Methods and Practices Observatory), zadolžene za raziskave raziskovalnih praks v digitalnem okolju,
 - izvedba ankete o obnašanju raziskovalcev iz humanističnih znanosti v digitalnem okolju,
 - izvedba kvantitativne analize ankete, ki bo podlaga za vsebinsko-tehnološki razvoj evropske mreže in vključevanje raziskovalcev iz humanističnih znanosti,
 - Ostalo: organizacija 5. generalnega VCC sestanka (General VCC Meeting). Največji letni dogodek v okviru DARIAH-EU je potekal v Ljubljani (22.-24. 4. 2015) na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.
- **Nacionalna digitalna infrastruktura za humanistiko in umetnost DARIAH-SI** (v sodelovanju z IP ZRC SAZU):
 - vzpostavitev dvojezičnega portala DARIAH-SI, ki predstavlja vsebine v povezavi z razvojem in uporabo praks in orodij iz sveta digitalne humanistike,
 - vzdrževanje spletnega iskalnika po slovenskih humanističnih vsebinah SI-DIH,
 - sodelovanje z nacionalnima IP s področja humanistike in družboslovja CLARIN in CEESDA.
- **Portal slovenskega zgodovinopisja Zgodovina Slovenije – Sistory**, ki omogoča:
 - hiter in enostaven dostop do prosto in odprto dostopnega verificiranega digitalnega in digitaliziranega gradiva, opremljenega s CC licencami,
 - ustvarjanje, obstoj, (ponovno) uporabo in dolgoročno hrambo (novih) kompleksno strukturiranih digitalnih podatkov, potrebnih za (digitalno) raziskovalno delo.
 - Digitalizacija in spletna objava:
 - analogno gradivo: 40.000 strani gradiv,
 - video vsebine: 70 ur posnetkov domačih in mednarodnih znanstvenih dogodkov idr.
 - virtualna razstava: V zaledju soške fronte,
 - E-monografije: Labirinti postsocializma,
 - novi vsebinski sklopi:
 - Kranjski deželni zbor 1861–1918 (za 1861-1869),
 - Popisi prebivalstva Slovenije: SI_ZAL_VRH/0016 Matični urad Vrhnika, 1870-1959,
 - Zbirka raznih patentov, odlokov, predpisov idr. Karla VI., Marije Terezije, Jožefa II,
 - avtorsko-pravni vidik, standardizacija in metapodatkovna inventarizacija digitaliziranih gradiv: za vsa gradiva je bil urejen avtorsko-pravni vidik za spletno objavo, digitalizirana gradiva so bila standardizirana in metapodatkovno inventarizirana (4.900 enot oz. 73.500 standardiziranih vpisov),
 - Podatkovne baze:
 - Zgodovinarski indeks citiranosti:

- popolnjevanje baze: 2.500 vnosov (skupno 65.000 vpisov iz nacionalne produkcije s področja zgodovinopisja, 2004-2015),
- tehnološka nadgradnja ZIC v Slovenski indeks citiranosti - Zgodovinopisje,
- Popisi prebivalstva Slovenije 1830–1931:
 - objava: Vrhnika 1870, 1880, 1890, 1900 in 1910,
 - transkribiranje podatkov: za 55.700 oseb,
 - delo na konskripcijskih listih 1830-1857: popravljenih podatkov za 16100 oseb,
 - kodiranje angleške historične klasifikacije poklicev OCCHISCO v slovenščino,
- Sejni zapisi izvršnih in zakonodajnih teles, Slovenija:
 - ureditev 40 XML datotek, ki zajemajo vzorčne seje med leti 1964-1992 s skupaj okoli 1,8 milijona besed,
 - vzpostavitev znanstvene rekonstrukcije načina nastajanja dobesednih zapisov parlamentarnih sej,
- Programi slovenskih političnih organizacij 1890–1918:
 - nabor 203 dokumentov in priprava za spletno objavo,
 - kodiranje v XML zapisu po smernicah TEI,
- Zbiranje podatkov o vojaških žrtvah 1. svetovne vojne na Slovenskem:
 - načrtovanje prosto in odprto dostopne zbirke podatkov,
 - določitev standardov za urejanje že obstoječih podatkov,
 - zbiranje novih podatkov,
 - izdelava pripomočkov (sheme za kodiranje podatkov iz historičnih krajevnih leksikonov in kodiranje krajevnih repertorijev).
- **Strokovna pomoč in izobraževanje:**
 - sodelovanje v Programu »Usposabljanje na delovnem mestu 2015« (1. 5. –31. 7. 2015): izobraževanje za potrebe vključitve na delovna mesta v okviru RI slovenskega zgodovinopisja,
 - sodelovanje pri predmetu Izbrana poglavja iz sodobne slovenske lokalne zgodovine Oddelka za zgodovino FF UL (INZ, 26. 10. 2015) s projektom Popisi prebivalstva.
- **Diseminacija novih znanj v digitalnem raziskovalnem okolju** – organizacija dogodkov/delavnic:
 - Odprta dostopnost recenziranih publikacij in raziskovalnih podatkov: 11. 5. 2015 na INZ v sodelovanju z IP ZRC SAZU, FDV (ADP), UL (OA Slovenija) in MZVT,
 - Prehod znanstvenih revij na elektronsko založništvo in Open Journal System: delavnica, 25. 11. 2015.

4. Realizirana podpora infrastrukturnega programa raziskovalnim programom⁵

SLO

Na INZ potekata dva raziskovalna programa: Idejnopolični in kulturni pluralizem in monizem na Slovenskem v 20. stoletju (P6-0281), vodja dr. Jurij Perovšek, in Podobe gospodarske in socialne modernizacije na Slovenskem v 19. in 20. stoletju: Gospodarska in socialna zgodovina Slovenije (P6-0280), vodja dr. Žarko Lazarevič. Realizirana podpora v letu 2015:

- **Portal Zgodovina Slovenije - Slstory**, s pomočjo katerega lahko člani skupin:
 - dostopajo do:
 - digitalnih in digitaliziranih gradiv: v 2015 so bila v dogovoru z obema RP na portalu objavljena številna in vsebinsko raznolika gradiva: monografije in serijske publikacije s področja zgodovinopisja, statistične publikacije, krajevni repertoriji, uradni listi, šematizmi, tiskovine idr., pri čemer je potrebno izpostaviti oblikovanje treh novih (večjih) vsebinskih sklopov:

- Kranjski deželni zbor 1861-1918 (trenutno za obdobje 1861–1869). Obravnave deželnega zbora vsebujejo objave stenografskih zapisnikov zasedanj deželnega zbora, nosilca deželne avtonomije na Kranjskem. Objavljeno gradivo, ki odstira politično, kulturno in gospodarsko življenje v avstrijski ustavni dobi na Kranjskem, je zelo dragoceno za znanstveno proučevanje,
- Zbirka raznih patentov, odlokov, predpisov, norm, navodil, okrožnic idr., ki so jih izdali Karl VI., Marija Terezija in Jožef II. Listine dajejo vpogled v pravne dokumente druge polovice 18. stoletja na Kranjskem in širše,
- Programi slovenskih političnih organizacij 1890–1918 (več pod 1Ab),
- podatkovnih baz:
 - Zgodovinarski indeks citiranosti/Slovenski indeks citiranosti: popis citatov iz slovenskih zgodovinskih monografij, zbornikov in revij za obdobje 2004-2015, ki nudi informacije o tem, kolikokrat je bil raziskovalec citiran ter kdo in kje ga je citiral. Baza je bila v 2015 dopolnjena z 2.300 vnosi (in je konec leta 2015 beležila 85.000 vpisov),
 - Smrtne žrtve med prebivalstvom na območju RS med 2. svetovno vojno in neposredno po njej: baza je bila ob študiju posameznih primerov na podlagi literature in arhivskih virov v 2015 dopolnjevana in korigirana (26. 1. 2016 je štela 99.678 oseb).
 - Popisi prebivalstva Slovenije 1830-1931: baza omogoča sledenje osrednjemu trendu historične demografije v novem tisočletju – longitudinalnemu raziskovanju biografij individuumov, družin ali rodbin in s tem pridobitev množice novih podatkov. Ti podatki odražajo proces sprememb v 19. in 20. stoletju. Baza podatkov omogoča odpiranje novih raziskovalnih pristopov pri proučevanju pojavov urbanizacije, rodnostnega obnašanja, poklicnega udejstvovanja, sestave družin, napredka medicine, migracij. V 2015 je bila baza nadgrajena s popisi prebivalstva občine Vrhnika (1870, 1880, 1890, 1900 in 1910: 3187 slik skupaj z osnovnimi podatki o hišah in podatki za 7660 oseb), transkribirani so bili podatki za 55.700 oseb in popravljeni podatki za 16100 oseb,
 - Sejni zapisi izvršnih in zakonodajnih teles, Slovenija: ki so nepogrešljiv vir pri raziskovanju parlamentarne zgodovine (ne le za zgodovinarje, temveč tudi sociologe, politologe, jezikoslovce idr.). V 2015 je bilo urejenih 40 XML datotek, ki zajemajo vzorčne seje med leti 1964–1992 s skupaj okrog 1,8 milijona besed, in vzpostavljena znanstvena rekonstrukcija načina nastajanja dobesednih zapisov parlamentarnih sej,
 - Programi slovenskih političnih organizacij 1890–1918: korpus virov omogoča neposredni vpogled v temeljna idejnopolitična, kulturna in socialnogospodarska vodila. V 2015 so bili zbrani 203 dokumenti in pripravljeni za spletno objavo (kodirani v XML zapisu po smernicah TEI).
- promovirajo in diseminirajo svoja dela:
 - Literatura: objave monografij, zbornikov, serijskih publikacij, študij idr.,
 - Prireditve: video posnetki znanstvenih simpozijev (npr. ob 70-letnici osvoboditve: Zmaga 1945, Celje 2015; Primorska 1945, Ajdovšina 2015), individualnih predavanj idr.,
 - E-monografije: člani IP so v 2015 pripravili in objavili e-izdajo knjige članice RP: P6-0280, Nine Vodopivec: Labirinti postsocializma.
- spoznavajo nove trende v digitalni humanistiki: člani obeh RP so v 2015 z IP sodelovali v več projektih (Programi slovenskih političnih organizacij 1890–1918, Sejni zapisi izvršnih in zakonodajnih teles (Slovenija), izdelava e-monografije Labirinti postsocializma), pri čemer je bil poudarek dinamike predvsem na vključitvi modela doživetja tehnoloških sprememb kot nekaj vsakodnevnega in ne izrednega, težavnega ali odvečnega.

- **Povezovalnik SI-DIH**, ki združuje vsebine dveh največjih nacionalnih humanističnih znanstvenih portalov, Slstory in Arzenal, repozitorijev ZRC SAZU in repozitorija EtnoInfoLab Oddelka za etnologijo FF UL, raziskovalcem nudi številne vsebinske informacije.
- Slovensko-angleški portal **DARIAH-SI**, vzpostavljen v 2015, raziskovalce osvešča o razvoju ter uporabi praks in orodij v svetu digitalne humanistike.
- IP nudi tudi strokovno in tehnično pomoč (svetovanje s področja avtorsko-pravne zakonodaje, skeniranje, obdelava gradiv, tehnično opismenjevanje (označevalni in programski jeziki) ipd.).

Vsi sistemi so v 2015 zaradi široko zasnovanega koncepta služili tudi drugim RP s področja humanistike in družboslovja, mdr.: P6-0088 Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks (ZRC SAZU), P6-0101 Geografija Slovenije (ZRC SAZU), P6-0341 Humanistika in smisel humanosti v vidikih zgodovinskosti in sodobnosti (INR), P6-0235 Slovenska zgodovina (FF UL), P6-0187 Slovenske identitete v evropskem in svetovnem kontekstu (FF UL), P6-0052 Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti (ZRC SAZU), P6-0094 Biografije, mentalitete, epohe (ZRC SAZU), P6-0272 Sredozemlje in Slovenija (ZRS UP), P6-0138 Preteklost severovzhodne Slovenije med srednjo Evropo in evropskim jugovzhodom (FF UM), P6-0199 Slovenska umetnost in umetnost Srednje Evrope in Jadrana (FF UL, PF UL), P6-0247 Arheologija (FF UL), P6-0347 Kolektivni spomin in kulturna dinamika (UNG; ZRC SAZU), P6-0380 Nasilje komunističnega totalitarizma v Sloveniji 1941-1990 (SCNR).

5. Realizirana podpora infrastrukturnega programa raziskovalnim projektom⁶

SLO

Raziskovalke in raziskovalci z INZ so bili v letu 2015 vključeni v naslednje projekte: J6-6830 Fenomen mejna reka (INZ, ZRC SAZU, vodja dr. Marko Zajc), J6-6831 Integrirana kmečka ekonomija na Slovenskem v primerjalni perspektivi (16. - 19. stoletje) (INZ, ZRC SAZU, FHŠ UP, vodja dr. Aleksander Panjek), J5-5551 Obmejni fašizem - socialna in kulturna zgodovina fašizma na Primorskem (INZ, ZRS UP, vodja dr. Egon Pelikan).

IP jim je nudil podporo:

- portal Zgodovina Slovenije – Slstory:
 - številna in raznovrstna digitalizirana gradiva in digitalne vsebine,
 - promocija in diseminacija raziskovalnih rezultatov,
- slovensko-angleški portal DARIAH-SI: dostop do informacij o razvoju ter uporabi praks in orodij v svetu digitalne humanistike,
- spletišče SI-DIH: dostop do informacij o vsebinah s področja humanistike,
- strokovna in tehnična pomoč: svetovanje s področja avtorsko-pravne zakonodaje, skeniranje in obdelava gradiv, tehnično opismenjevanje (označevalni in programski jeziki) ipd.

IP je z vsemi tremi sistemi nudil podporo tudi ostalim projektnim skupinam, ki se ukvarjajo z zgodovino Slovenije in Slovencev, delo pa lajša celo raziskovalcem s področja humanistike in družboslovja, v 2015 mdr.: N6-0039 Jugoslovanski samoupravni eksperiment in razprava o razvoju evropskega socializma med Vzhodom in Zahodom: 1950-1980 (UP, ZRS UP), J6-6839 Etnografije kopenskih in vodnih poti: primerjalna študija (ne)mobilitnosti (INV; FHŠ UP; ZRC SAZU), J6-6833 Kraji spomina, kraji meje: spomin in identiteta na slovensko-italijanskem mejnem območju v dolgem dvajsetem stoletju (ZRS UP, ZRC SAZU), J6-6832 Slovenski diplomati in zunanjepolitični vidiki osamosvajanja Republike Slovenije, 1980-1992 (ZRS UP; FF UL), J6-6834 Ženske in prva svetovna vojna (FF UL; ZRC SAZU), Z6-6841 Preživeti, živeti, izživeti. Ustvarjalnost kot način življenja (ZRC SAZU), J6-5558 Junaki in slavne osebnosti v Sloveniji in Srednji Evropi (FF UL; ZRC SAZU), L6-5555 Moč malih istrskih mest: 14. do 18. stoletje (INR, ZRC SAZU, ZRS UP), J6-

5556 Ruski intelektualci v Sloveniji v času po oktobrski revoluciji (ZRC SAZU, AME ICK, ISH), N6-0010 Balkan Borderlands - Balkanske meje: nasilje, konflikti in sodelovanje (UP ZRS), Z6-6847 Praški konservatorij kot središče glasbene Evrope v 19. in na začetku 20. stoletja: Vplivi praške violinske šole in migracije njenih predstavnikov po Evropi (ZRC SAZU), J6-5561 Slovensko slovstvo v neznanih rokopisih med reformacijo in romantiko: informacijsko-tehnološko podprte analize in znanstvene objave (ZRC SAZU, IJS) idr.

6. Realizirana podpora infrastrukturnega programa razvojnim programom in projektom²

SLO

Politika spletnega sistema portala Slstory, ki omogoča ustvarjanja raziskovalnih podatkov in njihovo (ponovno) uporabo v raziskovalnem okolju, že kaže prve rezultate. Portal Slstory kot dinamičen in demokratičen sistem komuniciranja, temelječ na bogatih vsebinah s področja humanistike in najnovejši tehnologiji, služi kot primer dobre prakse oziroma kot predmet potencialne obravnave/predelave/dodelave tudi v okvirih nacionalnih razvojnih programov in projektov, primeri:

- Projekt Sejni zapisi izvršnih in zakonodajnih teles, Slovenija kot osnova za vzpostavitev semantičnega spleta oziroma vzpostavitev možnosti t. i. rudarjenja po besedilnih korpusih:
 - v 2015 priprava projektne dokumentacije za prijavo projekta, v katerem bi se tesno prepletalo delo IP INZ in inštitutske programske skupine s področja političnega zgodovinopisja, strokovnjakov iz Fakultete za družbene vede in Inštituta Jožefa Stefana, in ki bi rezultiral v analizi ustavnih razprav v predstavniških telesih na slovenskem ozemlju v 20. stoletju.
- Projekt Popisi prebivalstva Slovenije 1830–1931:
 - Izhodišče: novo razumevanje raziskovanja, ki temelji na podatkih, orodjih in standardih.
 - Cilj: izgradnja moderne longitudinalne baze, ki temelji na semantičnih pristopih in paradigmi odprtih podatkov upoštevajoč reprezentativne digitalnih paradigem:
 - sistematična uporaba digitalne infrastrukture,
 - uporaba ustreznih orodij in tehnologij (virtualno raziskovalno okolje, e-raziskovalne baze),
 - odprti dostop (Open Access) in odprti viri (Open Source),
 - shranjevanje podatkov (zagotovitev dolgotrajne hrambe, možnost obogatitve podatkov, (re)interpretacije, semantičnega zapisa in povezave – odprt življenjski raziskovalni krog podatkov in rezultatov),
 - transdisciplinarnost.
- Sklop DH – Digitalna humanistika, v katerem so prosto- in odprtodostopne XML sheme in ostala dokumentacija, ki nudijo vpogled v delo IP oziroma možnosti (ponovne) uporabe in nadgradnje.
- Slovenski indeks citiranosti / Zgodovinopisje: sistem, ki je bil v letih 2014 in 2015 v fazi vzpostavitve in bo v 2016 prešel v fazo testiranja, je implementacija podatkovnih baz in orodij. Procesira podatke iz publikacij s področja humanistike, narejen pa je tako, da omogoča tudi izgradnjo (ostalih) področnih indeksov citiranosti.
- Objava raziskovalnih podatkov in programskih kod novo razvitih orodij v sistemu GitHub, kjer so na voljo javnosti pod odprtokodno licenco:
 - https://github.com/Slstory/Sejni_zapiski,
 - <http://slstory.si/publikacije/?menu=729>,
 - <https://github.com/Slstory/ZIC>,
 - https://github.com/Slstory/Seje_DZ,
 - <https://github.com/Slstory/PoliticalParties-Programs>,
 - <http://slstory.si/publikacije/?menu=726>,
 - <https://github.com/Slstory/Ortsrepertorium>,
 - <https://github.com/Slstory/TEI-CMS2biblStruct>,
 - <https://github.com/invita/sic>.

Ker je portal Sistory vsebinsko bogat in programsko v skladu z najnovejšimi standardi (tehnologija, metapodatkovna baza, digitalizacija gradiv, aplikacija za dolgoročno arhiviranje datotek Archivematica) in avtorsko pravnimi regulativi (CC licence), kot celota predstavlja model dobre prakse ne samo na področju nacionalne digitalne humanistike (vodilna vloga pri vzpostavljanju nacionalne e-humanistike DARIAH-SI in spletišča SI-DIH v navezavi z evropsko mrežo DARIAH), temveč v nacionalnem digitalnem prostoru nasploh.

7. Realizirana podpora infrastrukturnega programa državnim in drugim vladnim organom ali resorjem pri izvajanju njihove službe⁸

SLO

1. Na portalu Sistory je dostopna redno ažurirana ter vzdrževana baza podatkov Smrtne žrtve med prebivalstvom na območju RS med 2. svetovno vojno in neposredno po njej, ki ne služi le kot vir za razne analize, podatki so namreč predmet poizvedb upravnih organov. Dostopnost teh podatkov na spletu organom javne uprave pomaga pri izvajanju Zakona o žrtvah vojnega nasilja in Zakona o popravni krivici, kot tudi pri izvajanju Zakona o dopolnitvah Zakona o matičnih knjigah iz leta 1995 (ta v 1. odstavku 19. čl. omogoča posebni naknadni vpis v matično knjigo umrlih in izdajo mrliškega lista za osebe, ki so izgubile življenje neposredno po koncu 2. svetovne vojne, in tudi za posamezne primere smrti oseb, ki so izgubile življenje med vojno in niso bile vpisane v matično knjigo umrlih), torej pri vodenju postopkov ugotovitve in naknadnega vpisa smrti v matično knjigo umrlih.
2. Poleg omenjene baze podatkov je nacionalnega pomena tudi Zgodovinarski indeks citiranosti / Slovenski indeks citiranosti, popis citatov iz slovenskih zgodovinskih monografij, zbornikov in serijskih publikacij. Indeks, ki je dnevno dopolnjevan, s 85.000 vpisi skoraj povsem pokriva nacionalno produkcijo s področja zgodovinopisja za obdobje 2004-2015. Baza je relevantna za raziskovalce, znanstvene institucije in vladne organe, ki oblikujejo znanstveno politiko, saj je javna objava verificiranih podatkov o citiranosti pripomoček pri ocenjevanju znanstvenega dela. Sistem je pomemben tudi v evropskem prostoru, saj omogoča identifikacijo mednarodnih del, ki jih citirajo slovenski avtorji.
3. Z vidika za znanstvenih namenov IP INZ sodeluje tudi z institucijami, ki ne sodijo v delokrog Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. V letu 2015 je IP digitaliziral Zbirko raznih patentov, odlokov, predpisov, norm, navodil, okrožnic ipd., ki so jih izdali Karl VI., Marija Terezija in Jožef II., in jo hrani Centralna pravosodna knjižnica. Realizirano je bilo tudi sodelovanje z Zgodovinskim arhivom Ljubljana, saj je IP digitaliziral del fonda SI_ZAL_VRH/0016 Matični urad Vrhnika, 1870-1959. Poleg raziskovalnih intenc pri tovrstnem sodelovanju ni moč prezreti niti trenda prilagajanja kulturne dediščine novim medijem, splošno priznani tehnološki platformi in najnovejšim standardom, zelo pomemben pa je tudi vidik zaščite in dolgoročne hrambe e-gradiv.
4. Izpostaviti je potrebno tudi projekt digitalizacije, vzdrževanja in obdelave Sejnih zapisnikov Skupščine Socialistične RS (gradivo za obdobje 1963 – 1990). To gradivo pri svojem delu/raziskavah uporabljajo strokovnjaki z različnih področij (sociologi, politologi, komunikologi, jezikoslovci, psihologi), tudi zgodovinarji, saj je nepogrešljiv vir pri raziskovanju parlamentarne zgodovine (to gradivo je že bilo in še bo predmet različnih projektnih razpisov). Poleg raziskovalnega vidika ima projekt, ki poteka med INZ in Državnim zborom Republike Slovenije, naslednji, nikakor ne nepomemben cilj: gradivu omogočiti trajnejši zapis (v letu 2015 ureditev vzorčnih besedil zapisnikov za leta 1964 –1990 v XML zapisu po smernicah TEI) in spletno objavo/diseminacijo v najširšem možnem smislu ter hrambo po najmodernejših standardih.

8. Pomen vsebine infrastrukturnega programa za raziskovalno dejavnost in druge uporabnike z vidika ekonomičnosti in tehnološke sodobnosti⁹

SLO

Sistemi Zgodovina Slovenije – Slstory, DARIAH-SI in spletišče SI-DIH raziskovalcem pri uporabi prihranijo finančna sredstva, čas in energijo. So uporabnikom prijazni mediji, ker sledijo naslednjim smernicam:

- pridobiti in ponuditi čim več podatkov in informacij:
 - enostaven,
 - hiter,
 - prost in
 - odprt dostop,
- nadgrajevati spletni sistem in orodja po najsodobnejših standardih,
- komunicirati z uporabniki in jih osveščati v smeri dojemanja tehnoloških sprememb kot nekaj vsakodnevnega in ne izrednega, težavnega ali odvečnega,
- zastopati trend vključevanja po principu demokratičnosti.

Portal Slstory omogoča hiter in enostaven dostop do raznovrstnega prosto in odprto dostopnega verificiranega digitalnega in digitaliziranega gradiva, ki mogoča ustvarjanje, obstoj, (ponovno) uporabo in dolgoročno hrambo (novih) kompleksno strukturiranih digitalnih podatkov, potrebnih za (digitalno) raziskovalno delo, mdr.:

- redno (letno) ažuriranih slovenskih zgodovinopisnih znanstvenih in strokovnih publikacij in možnost naročanja na daljavo,
- digitaliziranih arhivskih zbirk (gradivo Zgodovinskega arhiva Ljubljana, Arhiva Republike Slovenije, Narodne in študijske knjižnice v Trstu, Slovenskega šolskega muzeja, Centralne pravosodne knjižnice idr.), po katerih je omogočeno enostavno in hitro iskanje podatkov, kar pomeni večjo ekonomičnost v primerjavi z uporabo analognega gradiva (to velja tako za uporabnike, kot tudi za same ustanove, ki gradivo hranijo, pri čemer šteje tudi zaščita gradiva),
- vzdrževane in redno dopolnjevale baze Smrtne žrtve med prebivalstvom na območju RS med 2. svetovno vojno in neposredno po njej, ki ne služi zgolj kot vir za znanstveno delo, saj so podatki, zajeti v njej, predmet številnih poizvedb upravnih organov. Njihova dostopnost na spletu tako državnim in občinskim upravnim organom nudi možnost lažjega in hitrejšega preverjanja oziroma poizvedovanja za potrebe upravnih postopkov,
- tehnološko in vsebinsko nadgrajevanega modula Popisi prebivalstva Slovenije 1830–1931, ki so osnova za izgradnjo moderne longitudinalne baze, temelječe na semantičnih pristopih in paradigmi odprtih podatkov upoštevajoč reprezentative digitalnih paradigem,
- fotogalerij,
- interaktivnih e-razstav,
- pomembnejših domačih in mednarodnih znanstvenih simpozijev in okroglih miz s področja zgodovinopisja v obliki video posnetkov,
- Zgodovinarskega indeksa citiranosti – Slovenskega indeksa citiranosti, ki omogoča vpogled v

javno objavo verificiranih podatkov o citiranosti slovenskih raziskovalcev s področja zgodovinopisja za obdobje 2004-2015 (projektu se je 2011 pridružil Inštitut za narodnostna vprašanja, 2012 Arhiv Republike Slovenije in 2013 Oddelek za muzikologijo FF UL),

- sklopa DH (Digitalna humanistika), v katerem so objavljene oziroma dane na voljo za uporabo razne metapodatkovne sheme in odprtokodni programi, ki nastajajo v okviru delovanja IP, in se v partnerstvu z DARIAH-SI oziroma DARIAH nanašajo na digitalno humanistiko v Sloveniji.

Portal DARIAH-SI, ki je bil 2015 vzpostavljen zaradi potrebe po večji prepoznavnosti imena DARIAH in naraščajočih izobraževalnih aktivnosti na nacionalnem nivoju oziroma v okviru delovanja DARIAH-SI. V slovenskem in angleškem jeziku predstavljene vsebine so v povezavi z razvojem in uporabo praks in orodij iz sveta digitalne humanistike.

Spletišče SI-DIH omogoča hiter in enostaven dostop do raznolikih vsebin s področij humanistike in podatkov, ki bi ob običajni/klasični distribuciji ostali težje dosegljivi. Ekonomičnost zagotavlja predvsem v primeru tehnološke in finančne nadgradnje vsebin, ki prav z vzpostavitvijo standardiziranih metapodatkov presežejo zgolj vrednost arhivskega zapisa in služijo svojemu namenu v najširšem pomenu, tudi v smislu vsebinske reinterpretacije.

Predstavljene konceptualizacije informacij in znanja izkazujejo:

- uporabno,
- izobraževalno,
- razvojno,
- spominsko in
- združevalno vrednost

tako za raziskovalno, kot tudi strokovno in laično dejavnost. Uporaba odprtokodnih programskih rešitev, vključenih v sisteme IP, pa je namenjena pospeševanju razvoja tehnološkega nivoja digitalne humanistike, ki postaja na ta način bolj vzdržen in ne nazadnje omogoča boljšo izrabo infrastrukturnih sredstev.

Interakcija: V letu 2015 je IP dobil precej prošenj in sugestij uporabnikov glede spletne objave gradiv, ki jih je v največji možni meri upošteval (z ozirom na avtorsko pravni vidik), hkrati pa je z njimi ob raznih uradnih in neuradnih priložnostih delil svoje znanje s področja avtorskega prava v digitalni dobi, novih tehnologij in možnosti (npr. delavnica Prehod znanstvenih revij na elektronsko založništvo in Open Journal System – posnetki so za tiste, ki se dogodka niso mogli udeležiti, dostopni na portalu DARIAH-SI), novih politik (Odprta dostopnost recenziranih publikacij in raziskovalnih podatkov) idr. Ker imajo uporabniki možnost soustvarjanja spletnih sistemov in dostopa do metapodatkov iz baze SIstory ter ponovne uporabe le teh (npr. baza o judovskem pebivalstvu iz leta 1937), ne nazadnje tudi dostopa do znanj, s katerimi razpolaga IP, člani programske skupine svoje delo in rezultate tega vrednotijo kot interaktiviranje infrastrukturnega programa za raziskovalno dejavnost in širše oziroma SIstory dojemajo kot spletni dialog.

9. Seznam raziskovalne in infrastrukturne opreme ter druge infrastrukture s stopnjo izkoriščenosti zmogljivosti¹⁰

✓ Seznam opreme v prilogi

10. Opis tehnološke zahtevnosti infrastrukturne dejavnosti in prispevka k izkoriščenosti raziskovalne in informacijske opreme ter infrastrukture RO¹¹

SLO

Portal Slstory:

- E-knjžnica/e-arhiv:
 - digitalizacija gradiv:
 - izdelava JPG in PDF ter HTML datotek,
 - OCR obdelava (tudi za gotico, bohoričico in cirilico),
 - izvedba: zunanji izvajalec in IP v matični ustanovi,
 - snemanje gradiv (izvajalec: IP),
 - objava gradiv na spletu,
 - standardizacija gradiv s poudarkom na metapodatkovni (MP) inventarizaciji,
 - dolgoročno hranjenje e-gradiv po OAIS standardu v aplikaciji za dolgoročno arhiviranje datotek Archivemata (v fazi testiranja).
- Nadgradnja sistema:
 - začetek projekta vzpostavitve handle unikatnega identifikatorja za portal Slstory (trenutno je v beta verziji in zato še ni dostopno javnosti), ki vključuje mdr. tudi preusmeritev starega Slstory URN na novi identifikator,
 - začetek programske nadgradnje Slstory.si (verzija 3.0):
 - cilj: vzpostavitev programske arhitekture z mikro storitvami za komuniciranje z odjemalci,
 - razlogi:
 - naraščanje novih tipov odjemalcev (mobilne native aplikacije),
 - povezovanje z zunanjimi integratorji,
 - številne prednosti, mdr. lažja administracijska izkušnja,
 - požarni zid: postavitve aplikativnega požarnega zidu zaradi potrebe po večji varnosti servisov,
 - postavitev spletne pomožne strani www2.slstory.si zaradi:
 - izdajanja elektronskih knjig,
 - nudenje datotek (večjih od 1 GB) uporabnikom Slstory,
 - lažjega in preglednejšega urejanja dokumentacije portala Slstory.
- Vzdrževanje sistema:
 - redno pregledovanje spletnega mesta za zagotavljanje delovanja vseh funkcionalnosti,
 - preverjanje in optimiziranje relacijske podatkovne baze,
 - skrb za pravilno delovanje indeksiranja podatkov za optimalno delovanje iskalnika,
 - skrb za virtualno gostovanje strežnika za redundanco oziroma za dnevni backup vseh podatkov.
- Projekti:
 - Popisi prebivalstva Slovenije 1830-1931:
 - Popisi prebivalstva občine Vrhnika 1870, 1880, 1890, 1900 in 1910:
 - izdelava XML dokumentov za uvoz vseh petih popisov (3187 slik skupaj z osnovnimi podatki o hišah in podatki za 7660 oseb),
 - pretvorba podatkov iz različnih virov v XML dokumente, primerne za uvoz podatkov,
 - validacija dokumentov z XML shemo,
 - uvoz petih skupnih PDF publikacij z dodatnimi 3317 child publikacijami za pet

- popisov občine vrtnika,
- Sejni zapisi izvršnih in zakonodajnih teles, Slovenija - Skupščina Socialistične republike Slovenije (1963-1990):
 - ureditev vzorčnih besedil zapisnikov za leta 1964-1990 v XML zapisu po smernicah TEI (objava na https://github.com/SIstory/Sejni_zapiski in <http://sistory.si/publikacije/?menu=729>),
 - priprava in zapis krajših XSLT stilov za pretvorbo delov dokumentov,
 - določitev postopka in priprava programa za označevanje govorov sej Državnega zbora po letu 1990, ki so objavljeni na spletni strani Državnega zbora. Besedilo je označeno po smernicah TEI (objavljeno na https://github.com/SIstory/Seje_DZ),
- Programi slovenskih političnih organizacij 1890–1918:
 - nabor 203 dokumentov in priprava za spletno objavo,
 - kodiranje v XML zapisu po smernicah TEI (objavljeno na <https://github.com/SIstory/PoliticalParties-Programs> in <http://sistory.si/publikacije/?menu=726>),
- Projekt Zbiranje podatkov o vojaških žrtvah 1. svetovne vojne na Slovenskem:
 - izdelava sheme za čim hitrejšo kodiranje podatkov iz historičnih krajevnih leksikonov (objavljeno na <https://github.com/SIstory/Ortsrepertorium>),
- Zgodovinarski indeks citiranosti / Slovenski indeks citiranosti:
 - delo na normalizaciji podatkovne baze Zgodovinarskega indeksa citiranosti:
 - postavitev XML sheme za SICI metapodatke,
 - izdelava vzorčne testne verzije podatkov: podatki o člankih iz glavnih revij,
 - priprava dokumentacije in podatkov za nadaljnjo pretvorbo Zgodovinarskega indeksa citiranosti v Slovenski indeks citiranosti (objavljeno na <https://github.com/SIstory/ZIC>),
 - harmonizacija v bazo vpisanih podatkov avtorjev citiranih del (od črke A do S: 22.266 oseb),
 - harmonizacija metapodatkov Zgodovinarskega indeksa citiranosti (ZIC):
 - urejanje in dodatno kodiranje XML datotek publikacije/monografije.xml, publikacije/zborniki.xml, viri citatov-zborniki/zborniki.xml,
 - iskanje napačnih vzorcev in nesistematičnih zapisov s pomočjo XPath in regularnih izrazov v XML datotekah,
 - preverjanje napačnih in/ali pomanjkljivih zapisov z bibliografskimi bazami (predvsem COBISS) ter dopolnjevanje in popravljanje obstoječih podatkov.
- Ostalo: V letu 2015 je potekalo tudi delo na SIstory virtualni instanci: povečano je bilo diskovno polje (iz 500 na 800 GB) in delovni spomin (iz 1,5 na 3 GB). Za vse PDF dokumente, naložene na strežnik, za shranjevanje digitaliziranih gradiv in lažji dostop do njih je bil redno ažuriran interni arzenal. Za sekundarno arhiviranje strežnika SIstory in arzenala služi dodatno diskovno polje na replikacijskem strežniku.
- Osnovni podatki portala Sistory, SI-DIH in arhivskega steržnika:
 - Strežnik: Linux Ubuntu, Apache server.
 - Programski jeziki: Php, Python, Java Script (Ajax).
 - Baza podatkov: MySQL.
 - Orodja: Zend Framework, Sphinx indexator.
 - Protokol za izmenjavo: OAI-PMH.
 - Metapodatkovni standard: nadgrajeni Dublin Core (DC).
 - OAIS standard hrambe (v fazi testiranja).
 - Vzdrževalci strojne opreme so skrbeli za nemoteno delovanje portala, ki kljub nadgradnjam ni beležil izpadov delovanja. Raziskovalna in informacijska oprema je bila 100 % izkoriščena.

Spletišče SI-DIH: spletni servis teče na virtualni instanci v Linux okolju. V preteklem letu je sistem deloval brez težav, izvedeni so bili le redni manjši sistemski varnostni popravki.

Portal DARIAH-SI: vzpostavitev portala leta 2015 na spletni blogovski platformi WordPress, ki z minimalnim oblikovalskim in programerskim vložkom omogoča dinamične predstavitve, kompleksno sestavo podstrani in dodajanje (multimedijskih) vsebin. Z enostavnimi posegi omogoča dimanično dvojezičnost portala. Gostuje na strežniku ZRC SAZU.

11. Pomen za podporo sodelovanju z uporabniki in infrastrukturnimi omrežji v Republiki Sloveniji¹²

SLO

Portal Sistory:

- Digitalizacija gradiv in dostop do znanstvenih publikacij s področja zgodovinopisja:
 - Sodelovanje: v težnjah za pridobivanje gradiv IP vzdržuje in navezuje stike z ustanovami, ki se neposredno ali posredno ukvarjajo z zgodovino, s poukom zgodovine oziroma njihovimi infrastrukturnimi omrežji. V letu 2015 je tovrstno sodelovanje potekalo najmanj z naslednjimi: Arhivom Republike Slovenije, Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani (Oddelek za zgodovino), Znanstveno-raziskovalnim centrom SAZU (Inštitut Milka Kosa), Državnim zborom Republike Slovenije, Zgodovinskim arhivom Ljubljana, Centralno pravosodno knjižnico, Tolminskim muzejem, uredništvu znanstvenih in strokovnih publikacij (Prispevki za novejšo zgodovino, Zgodovinski časopis, Kronika, Zgodovina za vse, Arhivi idr.), (komercialnimi) založbami, Zavodom RS za šolstvo, društvi (Zgodovinsko društvo Celje, Zgodovinsko društvo Ljubljana, Muzejsko društvo Vrhnika, Zveza zgodovinskih društev Slovenije) in tudi številnimi posamezniki (avtorji in nosilci avtorskih pravic po pokojnih avtorjih). V letu 2015 je IP dobil tudi precej prošenj in sugestij uporabnikov glede spletne objave gradiv, ki jih je v največji možni meri upošteval (z ozirom na avtorsko pravni vidik).
 - Rezultat sodelovanja: v 2015 je bila objava vsebinsko raznolikih in bogatih gradiv, zbranih v širšem sodelovanju po kriteriju potreb in interesov raziskovalcev, ki so prosto- in odprtodostopna (CC licence): serijskih publikacij in monografij s področja zgodovinopisja, arhivskega in drugega knjižničnega in dokumentarnega gradiva, več rokopisov, posnetkov strokovnih dogodkov, predavanj in konferenc idr. S tem je poskrbljeno za promocijo, popularizacijo in diseminacijo raziskovalnega dela in samih raziskovalcev ter ne nazadnje ustanov in posameznikov brez krajevnih omejitev in finančnih stroškov. Rezultat interakcije je dostopen na: <http://sistory.si/objave/kazalo>.
- Urejanje avtorsko-pravnega vidika gradiv pred digitalizacijo.
- Objavljanje gradiv ustanov, ki nimajo (dovolj zmogljive) lastne infrastrukture (primer Zgodovinski arhiv Ljubljana in Centralna pravosodna knjižnica).
- Dolgoročna hramba e-gradiv (tudi ustanov, ki nimajo (dovolj zmogljive) lastne infrastrukture, primer ZAL in CPK).
- Prilagajanje znanstvene in kulturne dediščine novim tehnologijam oziroma standardom: Po smernicah DARIAH IP digitalizacijo gradiv razume kot prilagajanje kulturne dediščine novim medijem, priznani tehnološki platformi in najnovejšim standardom, pri čemer ni mogoče prezreti niti vidika zaščite in hrambe. V povezavi s tem je umesno opozoriti na digitalizacijo gradiv institucij, ki ne sodijo v delokrog MIZŠ (npr. ZAL, CPK, DZ RS), njihovo modulacijo za znanstvene namene in popularizacijo te dejavnosti oz. rezultatov sodelovanja.
- Preverjanje odmevnosti dela raziskovalcev: Zgodovinarski indeks citiranosti/Slovenski indeks citiranosti omogoča vpogled v bazo citatov iz slovenskih zgodovinskih monografij, zbornikov in revij za obdobje 2004-2015, ki nudi informacije o tem, kolikokrat je bil raziskovalec citiran ter kdo in kje ga je citiral. Baza je vsako leto redno ažurirana (v letu 2015 z 2.300 vpisi) in trenutno beleži 85.000 vpisov.

Nacionalna digitalna humanistika DARIAH-SI:

- Poenotenje nacionalne digitalne humanistike:
 - Postavitev smernic: homogenizacija skupnosti razvijalcev ter uporabnikov sodobnih rešitev.
 - Spletišče SI-DIH: ki združuje več repozitorijev s področja humanistike in uporabnikom tako nudi številne vsebinske podatke.
 - Portal DARIAH-SI: ki je bil vzpostavljen v letu 2015, predstavlja vsebine v povezavi z

- Portal DARIAH-SI, ki je bil vzpostavljen v letu 2010, predstavlja vsebine v povezavi z razvojem in uporabo praks in orodij iz sveta digitalne humanistike.
- Spremljanje stanja na področju digitalne humanistike, promocija digitalnega analitičnega raziskovanja in organiziranje predstavitev ter delavnic o specifičnih temah s področja digitalne humanistike – posnetki so dostopni na portalu DARIAH-SI (za leto 2015: Odprta dostopnost recenziranih publikacij in raziskovalnih podatkov ter Prehod znanstvenih revij na elektronsko založništvo in Open Journal System).
- Sodelovanje DARIAH-SI z nacionalnima raziskovalnima infrastrukturama s področja humanistike in družboslovja CLARIN (od leta 2014 je INZ član upravnega odbora CLARIN.SI) in CESSDA, saj želijo:
 - doseči sinergijo in koherenco na področju novih znanj v digitalnem raziskovalnem okolju,
 - preprečiti podvajanje dela,
 - promovirati in diseminirati (so)delovanje in rezultate: načrtovanje prve mednarodne konference Jezikovne tehnologije in digitalna humanistika, ki bo potekala septembra-oktobra 2016 v soorganizaciji Slovenskega društva za jezikovne tehnologije, CLARIN in DARIAH).

Ker imajo (nacionalni) infrastrukturni programi, sodelujoči partnerji s področja zgodovinopisja in tudi ostali uporabniki možnost soustvarjanja predstavljenih spletnih sistemov in dostopa do metapodatkov iz baze Sistory ter ponovne uporabe le teh, ne nazadnje tudi dostopa do znanj, s katerimi razpolaga IP (sklop Digitalna humanistika), člani IP INZ svoje delo in rezultate tega vrednotijo kot interaktiviranje infrastrukturnega programa za raziskovalno dejavnost in širše oz. vzpostavljene sisteme dojemajo kot spletni dialog med uporabniki in infrastrukturnimi (spletnimi) omrežji.

12. Pomen za podporo sodelovanju pri mednarodnih infrastrukturnih projektih¹³

SLO

Od septembra 2008 INZ s programom Raziskovalna infrastruktura slovenskega zgodovinopisja sodeluje v evropskem projektu Dariah: Digital Research Infrastructure for Arts and Humanities, ki je uvrščen v evropske strategije raziskovalne infrastrukture – European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI Roadmap), od leta 2010 v partnerstvu z ZRC SAZU. Avgusta 2014 je Evropska komisija v uradnem listu potrdila ustanovitev DARIAH-EU kot pravne osebe po evropskem pravu. Ustanovljen je bil konzorcij ERIC (European Research Infrastructure Consortium) s 15 državami članicami, med njimi tudi Slovenijo. S tem je upravna in delovna oblika konzorcija končno postala operativna.

Cilj DARIAH ni samo vzpostavitev enovite evropske infrastrukturne mreže za umetnosti in humanistiko v digitalni obliki, temveč zainteresiranim partnerjem ponuditi možnost, da že znane prakse povežejo pod enotno platformo, pomemben del projekta pa v sklepni fazi predstavlja tudi popularizacija uporabe naprednih orodij v humanistiki. Naloga IP INZ tako ni le ohranjanje znanstveno-kulturne dediščine ter razvoj novih metod in oblik, temveč tudi skrb za odprt dostop do podatkov, širjenje informacij in interpretacij – za oblikovanje zgodovinopisnega, humanističnega prostora, ki je med drugim tudi izhodišče za interdisciplinarno in mednarodno sodelovanje.

V smislu interakcijske povezave vseh treh pomembnih elementov: raziskovalcev/uporabnikov, historičnih in ostalih vsebin ter tehnične infrastrukture je IP INZ v letu 2015 svoje delo nadaljeval vzdrževanjem in izgradnjo spletnih sistemov, ki poleg digitaliziranih in digitalnih gradiv in podatkovnih baz ponujajo tudi možnosti ustvarjanja raziskovalnih podatkov in njihovo uporabo v raziskovalnem okolju. Kot kažejo izkušnje podobnih evropskih projektov, lahko tudi v slovenskem znanstvenem miljeju tehnološko napredna prezentacija znanstvenih rezultatov pripelje do novih spoznanj, spremenjenih interpretacij oziroma do novega uvida v zgodovinsko in druge humanistične vede.

- Vsebinsko in programsko nadgrajevanje spletnega portala slovenskega zgodovinopisja Zgodovina Slovenije – Sistory, ki je med drugim izhodišče sodelovanja z IP Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU pri nadgradnji nacionalne digitalne infrastrukture za humanistiko in umetnost DARIAH-SI.
- Nadgradnja nacionalne digitalne infrastrukture za humanistiko in umetnost DARIAH-SI, ki

poteka v skladu z osnutkom Načrta razvoja RI 2011-2020 Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo:

- vzpostavitev portala DARIAH-SI: je bila izvedena zaradi potrebe po večji prepoznavnosti imena DARIAH in naraščajočih izobraževalnih aktivnosti na nacionalnem nivoju oziroma v okviru delovanja DARIAH-SI. V letu 2015 je bila stran vzpostavljena v slovenskem in angleškem jeziku (in v decembru 2015 javno objavljena), predstavlja pa vsebine v povezavi z razvojem in uporabo praks in orodij iz sveta digitalne humanistike,
- spletišče SI-DIH: vzdrževanje sistema,
- promocija nacionalne digitalne humanistike in digitalnega analitičnega raziskovanja na področju humanistike in umetnosti,
- strokovna pomoč in izobraževanje:
 - Program »Usposabljanje na delovnem mestu 2015«, od 1. maja 2015 do 31. julija 2015: cilj procesa, ki je bil tudi realiziran, je bil pridobitev novih znanj, ki so nujno potrebna pri vključitvi na delovna mesta v okviru Raziskovalne infrastrukture slovenskega zgodovinopisja, zlasti s področja digitalne humanistike.
 - Popisi prebivalstva Slovenije 1830-1931 s poudarkom na teoriji in praksi popisa prebivalstva Ljubljane iz leta 1931 v okviru predmeta Izbrana poglavja iz sodobne slovenske lokalne zgodovine Oddelka za zgodovino FF UL (INZ, 26. 10. 2015),
- diseminacija novih znanj v digitalnem raziskovalnem okolju:
 - Odprta dostopnost recenziranih publikacij in raziskovalnih podatkov: Predstavitev, ki je bila namenjena predstavitvi novosti pri zahtevah za prosto dostopne objave javno financiranih znanstvenih del, je bila izvedena 11. maja 2015 na Inštitutu za novejšo zgodovino v sodelovanju z IP ZRC SAZU, FDV (ADP), UL (OA Slovenija) in MZVT. Bila je prvi dogodek v nizu predstavitev, ki so si sledile v času obravnave pripomb na strani Vlade RS potrjene Nacionalne strategije odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015-2020.
 - Prehod znanstvenih revij na elektronsko založništvo in Open Journal System: Delavnica, ki sta jo organizirali IP INZ in IP ZRC SAZU, je potekala 25. novembra 2015. Zajela je najnovejše trende na področju znanstvenega založništva in se je tudi vsebinsko navezovala na prvo, saj ravno te oblike izdajanja revij omogočajo kompatibilnost z zahtevami omenjenih nacionalnih smernic.

Posnetki dogodkov so objavljeni na novem portalu DARIAH.SI.

- Povezovanje v evropsko mrežo za humanistiko in umetnosti DARIAH in vključevanje v ostale globalne kompatibilne infrastrukturne sisteme. V letu 2015 so člani IP delovali v raznih organih DARIAH, še posebej v kompetenčnem centru (VCC) 2. Aktivnosti so potekale predvsem v okviru delovne naloge 5. Ta se je ob zadnji reorganizaciji notranje strukture DARIAH prelevila v delovno skupino (Working group) DIMPO (Digital Methods and Practices Observatory). V okviru delokroga skupine DIMPO, ki je zadolžena za raziskave raziskovalnih praks v digitalnem okolju, je bila izvedena spletna anketa o obnašanju raziskovalcev iz humanističnih znanosti v digitalnem okolju, cilj katere je bil opraviti kvantitativno analizo. Ta analiza bo podlaga za nadaljnji vsebinsko-tehnološki razvoj evropske mreže, prijazen in prepoznaven za vključevanje raziskovalcev iz humanističnih znanosti.

13. Obrazložitev spremembe sestave infrastrukturne skupine v letu 2015¹⁴

SLO

Realizacija angažiranja članov IP INZ v letu 2015 ni odstopala od načrtovanja.

14. Predstavitev infrastrukturnega programa na spletu (navedite naslov spletnega mesta)

<http://sistory.si/objave/porocila-ri>;
<http://sistory.si/objave/kazalo>

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni;
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja in obdelavo teh podatkov za evidence ARRS;
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v papirni obliki;
- so z vsebino poročila seznanjeni in se strinjajo vsi izvajalci infrastrukturnega programa.

☒ **potrjujemo zgoraj navedene izjave**

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba JRO
in/ali RO s koncesijo:*

in

vodja infrastrukturnega programa:

Inštitut za novejšo zgodovino

Mojca Šorn

ŽIG

Datum:

17.3.2016

Oznaka prijave: ARRS-RI-IP-LP-2015/40

¹ Izraz vodja programa je zapisan v moški slovnični obliki in je uporaben kot nevtralen za ženske in moške. Izpolni vodja infrastrukturnega programa, v primeru Univerze vodja na članici Univerze. [Nazaj](#)

² Sredstva ARRS za sofinanciranje materialnih in nematerialnih stroškov in stroškov amortizacije v letu 2015. [Nazaj](#)

³ Izpolnite, tudi v primeru, če ima vaša raziskovalna organizacija samo 1 organizacijsko enoto. [Nazaj](#)

⁴ O rezultatih in ciljih je potrebno poročati skladno s pričakovanimi rezultati in cilji, ki ste jih navedli v prijavi dokumentaciji oziroma programu dela za leto 2015. Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

⁵ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

⁶ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

⁷ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

⁸ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

⁹ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

¹⁰ Izpolnite obrazec, ki je objavljen na spletni strani: <http://www.arrs.gov.si/sl/infra/infraprog/obvestila/> ter ga priložite k Programu dela infrastrukturnega programa za leto 2016, oz. Letnemu poročilu o rezultatih infrastrukturnega programa za leto 2015. [Nazaj](#)

¹¹ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

¹² Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

¹³ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

¹⁴ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)>

Obrazec: ARRS-RI-IP-LP/2015 v1.00

9A-1C-40-05-D7-57-C4-3E-19-CE-0A-68-94-C0-A8-6C-0A-5B-72-6F